

Till

Sportgruppen/Jon W Pedersen

Bättre prispengar och villkor i vardagstravet**Prispengarna halkar efter i vardagstravet**

Samtidigt som prispengarna halkar efter har kostnaderna ökat kraftigt under senare år. Även om det s.k. "Pokalåret" 2018 innebar en väsentlig höjning i förhållande till de närmast föregående åren så skedde det från en låg nivå.

En tävlingsdag i vardagstravet på Åby för 10 år sedan (5 mars 2009) såg ut på följande sätt vad avser antal lopp och förstapriser: 3 lopp x 40 000, 3 lopp x 30 000, 2 lopp x 25 000 och 1 lopp x 12 000. Tio år senare, den 7 mars 2019, ser motsvarande tävlingsdag ut på följande sätt: 6 lopp x 35 000, 2 lopp x 30 000, 1 lopp x 15 000. Därutöver ett treåringslopp med 60 000 kronor i förstapris och åtta priser. Det sistnämnda loppet ingår i den speciella satsningen på unghästar som görs och innebär att från 2018 körs inget treåringslopp i Sverige under 50 000 kronor i förstapris och på Åby, Jägersro och Bergsåker 60 000 kronor samt Solvalla 70 000 kronor. Banorna får en särskild ersättning för detta i prisersättningsanslagen.

På stället marsch i 10 år

Om vi frånser elit- och unghästsatsningar och jämför de övriga 9 loppen på de två vanliga tävlingsdagarna ovan så uppgick förstapriserna till 275 000 kronor för tio år sedan och 285 000 kronor i år. Prispengarna har ökat med 3,6 procent en vanlig travtorsdag medan kostnaderna stigit kraftigt. I vissa fall har träningskostnaderna ökat mer än 10 procent bara det sista året. Till det kommer transporter, veterinärer osv.

Nödvändig satsning på vardagstravet

Antalet hästar, hästägare och aktiva minskar. Även om huvudmålet är att öka prismedlen totalt så har också prioriteringar och fördelning stor betydelse för travets utveckling. Prisersättning till vardagstravet används i många fall inte där utan i vissa fall sker en omfördelning av medel från vardagstravet till stordagar och elittävlande. I ovanstående exempel från den 7 mars 2019 erhöll Åby 943 000 kronor i centrala prismedelsersättningar inklusive det 10:e loppet, ett treåringslopp. Sedan detta betalats (152 000) återstod 791 000 kronor att disponera på de återstående nio loppen varav 669 000 delades ut i prispengar. De resterande 122 000 kronorna fördes över till en pott som används för elittävlande.

Elittravet skenar

Elittravet skenar medan vardagstravet, där 90 procent av hästägarna finns får stå tillbaka. Som exempel på omfördelning kan nämnas att till Åby Storadagen 2018, som tillika var en dag för V75-finaler, erhöll Åby som prismedelsanslag cirka 5,8 miljoner kronor (4,5 plus 1,3) medan drygt 8,8 miljoner kronor delades ut i prispengar. Mellanskillnaden, cirka 3 miljoner kronor, hämtas i allt väsentligt genom omfördelning från vardagstravets prismedel.

Av de pengar som tidigare var träningsbidrag/premielopp för 2-åringar förs stora delar av dessa summor över till prispengar i unghästlopp. Som exempel kan nämnas 4 miljoner i förstapris till Kriteriefinalens treåriga hästar vilket endast överträffas av Hambletonian med några hundratusen. För de treåriga stona är förstapriset 2,8 miljoner vilket är högre än Hambletonian Oaks. Travderbyt 4 miljoner, Derbystoet 2 miljoner, Stochampionatet 2,4 miljoner, Åby Stora 2 miljoner, Hugo Åberg 1,6 miljoner, Elitloppets final 3 milj. osv.

Elittravet och stordagarna behövs som travfester och stora publikevent i travet. Samtidigt har omfattningen av prispengar vid dessa arrangemang rusat i höjden till stor del finansierat av överföringar av medel från vardagstravet. I sammanhanget bör nämnas att samtliga medel, även de i den så kallade premiechansningen, kommer ur de gemensamma resurserna för prismedel, premielopp, uppfödarmedel osv. De är inte insatsmedel av den typ som hästägarna betalar in ur egen ficka som Pokalloppen på Åby eller Sprintermästaren i Halmstad.

Åtgärder för utveckling

Många åtgärder måste till för att vända utvecklingen mot tilltagande hästbrist och minskat antal aktiva. Prispengar, kostnader, tävlingsprogram, tränings- och uppställningsmöjligheter och så vidare. Varje enskild åtgärd kan synas marginell men tillsammans med flera som verkar i samma riktning kan de få positiv effekter. Förbättrade prispengar i vardagstravet är nödvändigt för att bibehålla och utveckla en bas och bredd i svensk travsport. En annan viktig åtgärd är att begränsa kostnaderna. Slopade boxavgifter är ett exempel och slopade registreringsavgifter ett annat. Öppna och transparenta kostnadsjämförelser för träning, veterinärvård, transporter osv är medel som underlättar jämförelser och kostnadsmedvetande.

Höj till 1000 kronor nu

En grundersättning för deltagande i travtävlingar är rimlig. Utöver de prismedel som ingår i prisskalan och som är direkt resultatrelaterade, 95 procent, bör en ersättning utgå till de placerade och diskvalificerade deltagarna. Ersättningen är för närvarande 500 kronor och bör snarast höjas till 1000 kronor. I ett lopp med 12 hästar och 30 000 kronor i förstapris uppgår kostnaderna för prispengar till 66 700 kronor för de sex först placerade. Till de sex placerade utgår det sammanlagt 3 000 kronor. Vid en fördubbling till totalt 6 000 kronor är fortfarande drygt 90 procent direkt prestationsrelaterat till de sex första. De 1000 kronorna i kombination med fria boxhyror täcker i många fall den direkta tävlingskostnaden. Kostnaden för en höjning med 500 kronor till totalt 1000 kronor kan för Åby uppskattas till cirka 1

miljon kronor per år. Om höjningen genomförs från den 1 juni beräknas kostnaden för 2019 bli 500 000 kronor.

Sistapengen 6000

Åby har länge arbetat för en annorlunda skala där sistapengen skall vara minst 6000 kronor. Det skulle innebära att två sådana placeringar under en månad skulle ge grundavgiften för en häst i proffsträning cirka 12 000 kronor. En sådan förändring av skalorna har nu blivit accepterad även inom ST och ger möjlighet för Åby att i vardagstravet förändra prisskalorna så att sistapengen alltid är minst 6 000 kronor. Om nödvändigt kan detta åstadkommas genom omfördelning inom skalan men bättre att tillföra medel från de ramar som prisersättningarna till vardagstravet ger. Ändrade skalor enligt ovan bör genomföras från den 1 juni i år.

Fasta proppar

På initiativ av Åby pågår diskussioner inom västsverige om samarbete kring fasta propositioner för att underlätta matchningen av hästarna i vardagstravet. Överläggningar pågår och det är vår förhoppning att ett samarbete kring detta kan lösas inom en snar framtid.

Vi föreslår Åby:

- Att prisersättningen för oplacerade hästar i loppen snarast höjs från 500 kronor till 1000 kronor.
- Att Skala med 6000 kronor i sistapeng i vardagstravets skalor snarast genomförs.
- Att Fasta propositioner med en eller flera banor i västsverige genomförs.

Mölnadal den 26 mars 2019

Åby Travhästägareförening

Lars-Olov Pettersson

(ordförande)